

Pomoc:Jak napisać doskonały artykuł

Dla każdego

Te informacje dotyczą zarówno edytora wizualnego, jak i edytora wikikodu (Czym to się różni?)

Na tej stronie zebrano porady, zalecenia i wytyczne mające służyć jakości artykułu, który w efekcie mógłby zostać nominowany do grona Artykułów na medal lub Dobrych Artykułów.

Wybierz temat

Czytając poradnik „Jak napisać nowy artykuł”, zwróć szczególną uwagę na krok pierwszy.

Po wyborze tematu artykułu zapoznaj się z zawartością artykułów tematycznie związanych z Twoim artykułem. W szczególności sprawdź, czy wśród istniejących Artykułów na Medal i Dobrych Artykułów nie ma opracowania podobnego tematu, które mogłoby stanowić pewien wzór do naśladowania. Sprawdź też, czy dla danego tematu opracowano odpowiedni standard edycyjny. Jeśli tak – wykorzystaj go.

Zadbaj o odpowiednie źródła informacji

Zawsze wskazane jest oparcie się przy tworzeniu artykułu na możliwie jak najszerszym zbiorze źródeł, pozwalających na pewną weryfikację danych i szersze, wszechstronne ujęcie tematu. W przypadku wątpliwości i problemów z weryfikacją informacji we własnym zakresie, warto zwrócić się o pomoc do wikipedysty posiadającego odpowiednią literaturę przedmiotu (zobacz Wikipedia:Biblioteka) lub przedstawić problem w odpowiednim tematycznie wikiprojekcie.

Neutralność i styl

Zawartość merytoryczna artykułu

Od artykułu na medal oczekuje się, że powinien wyczerpywać omawiane zagadnienie. Przez „wyczerpanie” rozumie się sytuację, gdy w artykule są ujęte możliwie wszystkie znane i liczące się encyklopedycznie fakty, opinie i stanowiska dotyczące tematu. W przypadku kandydata na „dobry artykuł” oczekuje się, że przynajmniej nie pomija on istotnych, kluczowych dla tematu faktów i opinii. Ważne jest także, aby w bibliografii artykułu znalazły się i zostały odpowiednio wykorzystane w jego treści ważniejsze, liczące się źródła. Nie należy jednak oczekiwać, aby artykuł zawierał informacje, które komuś wydają się istotne, ale nikt nie potrafi wskazać dobrego źródła dla ich uzupełnienia. Wyczerpanie tematu to zgromadzenie wszystkich istotnych informacji, które są dostępne w wiarygodnych, publicznie dostępnych źródłach.

Z natury rzeczy artykuły, które wyczerpują temat, bywają długie, jednak to nie sama długość artykułu powinna decydować o nadaniu mu medalu. Artykuł nie powinien być nadmiernie przeładowany mało istotnymi, drugorzędnymi faktami, w których gąszczu trudno będzie czytelnikowi odnaleźć te naprawdę istotne. Dobór opisywanych faktów w encyklopedii wymaga rozsądnej selekcji, w taki sposób, aby czytelnik otrzymał rzetelne, ciekawe i nieprzegadane omówienie opisywanego tematu.

Artykuł musi być poprawny merytorycznie – nie zawierać fałszywych informacji, niezgodnych z przytaczanymi źródłami opinii czy też błędów rzeczowych i logicznych.

Układ idealnego artykułu

Akapit wprowadzający – definicja i streszczenie

Artykuł o obszernej treści powinien zaczynać się akapitem wprowadzającym (tzw. lead), zawierającym treściwie sformułowaną definicję tematu i streszczenie najważniejszych informacji z całego artykułu. Wprowadzenie powinno zawierać informację możliwie kompleksową, choć krótką i w miarę możliwości bez stosowania specjalistycznego żargonu. Język stosowany w pierwszym akapicie powinien być zrozumiały dla osoby posiadającej wiedzę na poziomie liceum ogólnokształcącego. Dzięki streszczeniu czytelnik, który chce się tylko pobieżnie zapoznać z danym tematem, nie będzie musiał czytać całego tekstu. Długość tego akapitu jest zwykle skorelowana z długością całego artykułu – wprowadzenie do bardziej rozbudowanych artykułów może zawierać nawet kilkanaście zdań.

Zaleca się rozpoczynanie artykułu wytłuszczonym tytułem (jeśli to niemożliwe, wytłuszczony tytuł artykułu powinno się umieścić w pierwszym zdaniu w inny sposób). Należy unikać wytłuszczania tytułu w dalszych częściach artykułu, chyba że jest to konieczne ze specjalnych względów, a artykuł jest długi. Wytłuszczony tytuł artykułu nie powinien zawierać żadnych linków wewnętrznych. Linki do istotnych pojęć zawartych w tytule powinny znaleźć się w definicji. Tytuły filmów, utworów literackich i muzycznych itp. w pierwszym zdaniu należy jedynie wytłuszczać, np. **Ojciec chrzestny**, choć w dalszej części artykułu powinny być wyróżnione kursywą: *Ojciec chrzestny*.

Następnie w nawiasach można krótko wskazać na etymologię nazwy tematu, przy czym – jeśli zagadnienie to jest obszerne i złożone – lepiej przenieść kwestie analizy nazewnictwa do dalszej części artykułu. Następny element wprowadzenia to możliwie najkrótsza, jednozdaniowa definicja artykułu wprowadzona po półpauzie.

Kolejną częścią akapitu wprowadzającego jest streszczenie informacji zawartych w dalszej części artykułu. Ponieważ zawarte tu informacje powinny być rozszerzone i opatrzone przypisami bibliograficznymi w dalszej części artykułu, nie umieszcza się tutaj odsyłaczy do przypisów źródłowych.

Niektóre rodzaje artykułów mogą mieć ustalony standardowy układ akapitu wprowadzającego (np. artykuły biograficzne).

Do edytowania akapitu wprowadzającego warto wrócić po zakończeniu tworzenia głównej części artykułu. Po opracowaniu zasadniczej części artykułu wskazane jest uzupełnienie streszczenia, tak by zawierało najważniejsze informacje rozwinięte dalej w artykule.

Główna część artykułu

Akapity, sekcje i rozrost artykułu

W miarę rozrastania się treści artykułu pamiętaj o jego podziale na akapity i sekcje, poprawiające przejrzystość i czytelność. Pilnuj logicznego układu podtytułów i nie przesadzaj z ich liczbą – jeśli informacje na dany temat można zapisać w niezbyt długiej, pojedynczej sekcji – lepiej tak zrobić, niż dzielić je na drobne podsekcje. Pamiętaj też o tym, że podział na sekcje dla wielu tematów opracowany został w postaci standardów edycyjnych.

Pisarskie standardy niektórych innych języków, zwłaszcza języka angielskiego, są w tej sprawie o wiele bardziej wymagające od polskich zwyczajów i wymagań, ale wydaje się, że w tej sprawie warto wzorować się na obcych standardach. Standard angielski jest następujący:

1. pierwszy akapit sumuje to, o czym całość tekstu będzie mówić,
2. środkowa część każdego akapitu rozwija myśl swojego pierwszego zdania,
3. ostatnie zdanie każdego akapitu oraz pierwsze zdanie następnego nawiązują wzajemnie do siebie,
4. ostatni akapit nawiązuje do pierwszego i podsumowuje całość.

Tak skonstruowany tekst jest bardziej komunikatywny i przekonujący od tekstów mniej wyraźnie rozplanowanych czy wręcz chaotycznych.

Obszerne zestawienia danych (zwłaszcza liczbowych) przedstawiaj za pomocą tabel lub list.

Jeśli jakaś sekcja (czy też lista lub tabela) artykułu jest bardzo rozrośnięta, warto rozważyć zapisanie jej jako odrębnego artykułu. Można wówczas poprawić czytelność artykułu opracowywanego, zamieszczając w nim streszczenie danego tematu (z reguły bez tabel, schematów itp.), a pod nagłówkiem sekcji umieścić szablon Osobny artykuł i parametr „1”, gdzie wpisujemy nazwę artykułu szczegółowego.

Wyróżnianie tytułów i określenia obcojęzyczne

Tytuły filmów, utworów literackich, albumów muzycznych itd. należy wyróżniać *kursywą*. Tytuły czasopism oraz współczesnych piosenek powinny być wyróżnione cudzysłowem.

Określenia obcojęzyczne pisane alfabetem łacińskim należy wyróżnić *kursywą*. Słów napisanych innym alfabetem nie należy wyróżniać.

Cytaty

Tworzenie artykułu nie może polegać na wklejaniu cytatów z tekstów źródłowych (z wyjątkiem odpowiednio opisanych treści opublikowanych na licencjach wymaganych w Wikipedii, napisanych stylem encyklopedycznym). Zamieszczenie cytatu musi być uzasadnione celami takimi jak „wyjaśnianie, polemika, analiza krytyczna lub naukowa, nauczanie lub prawa gatunku twórczości”^[1].

Dłuższe cytaty należy wyraźnie oddzielić od tekstu, co można uzyskać, korzystając z szablonu `{{Cytat}}`.

To jest naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę,
naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę,
naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę, naprawdę długi cytat.

Zadbaj o odpowiednie zilustrowanie artykułu – przejrzyj zasoby grafik zgromadzonych w siostrzanym projekcie [Wikimedia Commons](#) i odpowiednio розміść je w artykule, pamiętając o tym, że jeden obrazek jest często wart więcej niż 1000 słów. Jeśli dysponujesz obrazkiem wzbogacającym treść artykułu i niemającym odpowiednika w zasobach Commons – wykorzystaj go, zapisując uprzednio plik za pomocą strony [Commons:Upload/pl](#) (pamiętaj, że nie możesz jednak w ten sposób łamać praw autorskich właścicieli obrazków). Czasami warto też poszukać obrazka na stronach zawierających grafiki i zdjęcia dostępne na [wolnych licencjach](#) lub znajdujące się w [domenie publicznej](#). Obszerny spis stron WWW, na których są setki tysięcy publicznie dostępnych obrazków, można znaleźć na stronie: [en:Wikipedia:Public domain image resources](#).

Obrazki opisz i zadbaj o to, by schematy i opisy umieszczone w obrębie grafik były podane w języku polskim. Nie przeładuj artykułu nadmiarem grafik, dbając o oryginalny przekaz każdej z nich. Tysiąc przypadkowo dobranych obrazków bynajmniej nie jest więcej wart niż jeden dobry akapit tekstu.

Zadbaj również o teksty alternatywne obrazków. Pamiętaj, że obrazki powinny być opisane w kontekście tego artykułu, czyli np. jeśli opisujesz taniec towarzyski, to możesz skupić się na wykonanych figurach i ew. stroju na zdjęciu. Więcej: WP:ALT. Pamiętaj również, by umieścić zdjęcia i grafiki w sekcjach, których one dotyczą. Nie umieszczaj grafik na początku artykułu! To ważne nie tylko dla osób niedowidzących, ale również dla wielu osób korzystających z telefonów komórkowych.

Zawartość Wikipedii zorganizowana jest w postaci hipertekstu, co oznacza powiązanie artykułów za pomocą linków. Zamieniać na linki należy te terminy używane w artykule, które mogą pomóc w łatwiejszym zrozumieniu głównego tematu. Wstawiając linki do innych artykułów w Wikipedii, nie należy z tym przesadzać, bo to zmniejsza czytelność artykułu. Nie powinno się powtarzać wiele razy linków do tego samego artykułu. Nie linkuj do słów trywialnych, które każdy rozumie (np. zło, dobro). Wyjątek stanowi sytuacja, gdy linkowany termin, mimo że dość oczywisty, jest ściśle związany z tematem artykułu. Unikaj linków do lat, miesięcy, dat oraz liczb. Unikaj zbyt dużego natłoku linków, bo to się źle czyta.

Wbudowuj linki do artykułów w Wikipedii naturalnie w tekst – unikaj linków w nawiasach i wyróżnionych poprzez zapis typu „patrz też”. Nie wstawiaj w treści artykułu linków do stron w innych wersjach językowych Wikipedii. Do tego służą tzw. interwiki.

Pod tekstem artykułu jako pierwszą z sekcji końcowych możesz stworzyć sekcję „Zobacz też”, zawierającą wypunktowane linki do artykułów powiązanych z tematem, rozszerzających podane informacje, jednak nie są obecne w treści zasadniczej artykułu.

Sprawdź, czy w projektach siostrzanych istnieją zasoby, artykuły lub kategorie na ten sam temat i używając odpowiednich szablonów, wskaż je w sekcji „Zobacz też”.

Wskazanie źródeł informacji

Źródła informacji zawartych w artykule podać można w jednym z dwóch sposobów:

- skróconych przypisów bibliograficznych i bibliografii z pełnym opisem bibliograficznym źródeł,
- wyłącznie przypisów bibliograficznych, w których zawarty jest pełen opis źródeł.

W przypadku informacji kontrowersyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na opatrzenie treści rzetelnymi źródłami. Treści, które są rozmaicie interpretowane, należy przedstawić według różnych perspektyw, pamiętając o neutralnym punkcie widzenia, a także stosując przypisy do źródeł przedstawiających różne naukowe interpretacje i punkty widzenia.

Przypisy zestawiane są w odrębnej sekcji „Przypisy” umieszczanej między głównym tekstem lub sekcją „Zobacz też” a „Bibliografią” za pomocą szablonu `{{Przypisy}}` lub znaczników `<references>` `</references>`. Zaleca się umieszczać treść przypisów na końcu artykułu, a nie bezpośrednio w tekście, co znacznie poprawia czytelność kodu i tym samym ułatwia edycję.

W sekcji „Bibliografia” należy wymienić źródła wykorzystane przy pisaniu artykułu. Opis bibliograficzny powinien być jak najdokładniejszy.

Jeśli wszystkie publikacje źródłowe zostały opisane w przypisach, sekcję „Bibliografia” można pominąć.

Zaleca się pisać artykuł w oparciu o możliwie jak najwięcej źródeł, dokładnie oznaczając przypisami fragmenty oparte na określonych publikacjach. Przy dużej liczbie źródeł należy wybrać tylko te najwiarygodniejsze i najłatwiej dostępne. Warto wspomagać się przy tym szablonami bibliograficznymi, takimi jak `{{Cytuj stronę}}`, `{{Cytuj książkę}}`, `{{Cytuj pismo}}` lub uniwersalnym szablonem `{{Cytuj}}`.

Linki zewnętrzne

Linki do stron zewnętrznych należy dodawać jedynie w sekcji „Linki zewnętrzne” i mogą to być jedynie takie strony, które w istotny sposób poszerzają lub ilustrują wiedzę na temat, którego dotyczy artykuł. Nie należy w tej sekcji powtarzać stron, które wcześniej zostały użyte jako źródło i są już podane w sekcji „Przypisy” lub „Bibliografia”. Linki zewnętrzne wymienić w postaci listy punktowanej, opisując je w sposób możliwie pełny, czyli podając autora, tytuł i język, najlepiej przy użyciu szablonu `{{cytuj stronę}}`.

Kategorie i interwiki

Pamiętaj o wstawieniu artykułu do odpowiedniej kategorii i dodaj artykuł do elementu Wikidanych (zob. interwiki).

Kolejność i wymagalność sekcji końcowych

Końcowe sekcje artykułu powinny być umieszczane w niżej wymienionej kolejności, zgodnie z istniejącym zaleceniem^[2]:

- **Zobacz też** (opcjonalna) – podaje się tu linki do innych artykułów w polskojęzycznej Wikipedii, jeśli nie było do nich linków w treści artykułu, a także (za pomocą szablonu {{Literatura}}) link do strony dyskusji zawierającej wykaz literatury uzupełniającej (o ile taki wykaz istnieje),
- **Uwagi** (opcjonalna) – tworzona za pomocą szablonu {{Uwagi}}, używana do podania ważnych uwag do informacji zawartych w treści artykułu^[a],
- **Przypisy** (obowiązkowa) – służy do podawania bibliografii zawierającej odnośne informacje oraz niekiedy ogólnych notatek do głównej treści artykułu. W niej umieszcza się szablony {{Przypisy}} lub znaczników <references></references>,
- **Bibliografia** (opcjonalna, jeśli wszystkie źródła są podane i opisane w przypisach) – służy do podawania istotnych źródeł, na podstawie których powstał artykuł, niepodanych z jakichś powodów w przypisach lub gdy użyto przypisów skróconych,
- **Linki zewnętrzne** (opcjonalna) – służy do podawania linków do stron innych niż Wikipedia, jeśli ich zawartość istotnie rozszerza i uzupełnia informacje zawarte w artykule.

Zalecenie to dotyczy wyłącznie kolejności i w razie niewystąpienia którejś sekcji zostaje ona pominięta, a kolejność pozostaje bez zmian.

Jak zgłosić artykuł do wyróżnienia?

Skonsultuj jakość i zakres treści artykułu z wikipedystami edytującymi w danej tematyce oraz specjalizującymi się w korekcie językowej. Możesz do takiej konsultacji wykorzystać też stronę dyskusji odpowiedniego tematycznie [wikiprojektu](#). Zwróć uwagę na wątpliwości i problemy, poproś o ocenę napisanego tekstu. Następnie popraw artykuł, uwzględniając zasadne uwagi innych wikipedystów. Zgłoś artykuł na stronie [Propozycji do Artykułów na medal](#) lub [Propozycji do Dobrych Artykułów](#). W trakcie konsultacji i nominacji przygotuj się na krytykę artykułu, nie oczekuj samych pochwał. Wyjaśniaj wątpliwości i poprawiaj artykuł w miarę padania zasadnych uwag. Pamiętaj też o tym, że nawet jeśli artykuł jest w 100% Twoim dziełem i kosztował Cię wiele pracy, nie stanowi on Twojej własności i każda osoba może go dalej zmieniać.

Zobacz też

- poradnik [Jak wykonać doskonałe zdjęcie](#)
- szablon {{Przypisy}}
- szablon {{r}}
- szablon {{Uwagi}}

Uwagi

- a. Sekcja ta nie ma umocowania w postaci jednego z przyjętych w Wikipedii szerszych procesów decyzyjnych (konsensus, czyli tzw. optyczna większość, lub głosowanie) i została wprowadzona modyfikacją niniejszej strony 16 września 2011 na podstawie zasady [śmiało modyfikuj strony](#).

Przypisy

1. Art. 29 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
 2. Wynik głosowania nad zaleceniem dotyczącym kolejności sekcji końcowych (głosowanie to nie dotyczyło sekcji „Uwagi”, gdyż nie była ona wówczas znana w polskojęzycznej Wikipedii)
-

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Pomoc:Jak_napisać_doskonały_artykuł&oldid=80116812”